Yeli 6000 ye

Jamana tan ni kelen ka fɛɛrɛ dɔ labɛnna walasa ka Israɛl belebeleba lasegin hɛrɛ la sani Masiya Yesu Krisita ka segin

Yeli tɛ yɔrɔ min na, jama bɛ halaki.
Nka min bɛ sariya labato, o ye nisɔndiya ye.» Ntalenw 29:18

Siya min ka Ala ye Matigi ye, o ye dubaden ye. A ye jama minnu sugandi a yɛrɛ ka ciyɛn ye. Zaburu 33:12

Gregorian San 2240. Bamako, Mali

Gɛrɛsi san 2240 bɛ bɛn Heburukan san 6000 ma, min nafa ka bon kosɛbɛ diinɛko la Yahutu diinɛ na. Ka kɛɲɛ ni klasiki Rabiw ka sɔrɔyɔrɔw ye (i n'a fɔ Talmud ani Zohar), Heburukan san 6000 ye waati laban ye Masiya nali ni Masiya waati daminɛni kama.

Masiya ka waati: Yahutuw ka laadala eschatology kɔnɔ, danni tilalen don san ba wolonwula ye. San wɔɔrɔ fɔlɔw bɛ hadamadenya tariku jira, k'a sɔrɔ wolonwulanan ye " lafiɲɛ don " waati ye ani diɲɛ bɛɛ ka hɛrɛ.

Jamana tan ni kelen ye

Israɛl , Misira , Irak , Zuridɛn , Kuwait , Liban , Palestina , Arabu Sawudi , Siri , Turki, Kerecɛnw

• Israɛl - O don kelen na, Matigi ye layidu ta ni Abramu ye, ko: «Ne ye nin jamana di i bɔnsɔnw ma, k'a ta Misira baji la ka taa a bila bajiba la, Efrate baji la: Kenikaw ni Kenizikaw ni Kadmonikaw ni Hɛtikaw ni Perizikaw ni Refayimuw ni Amɔrikaw ni Kanankaw ni Giragasiw Jebuzikaw ye. I ye dunan ye jamana min na, ne na o di i ni i bɔnsɔn ma, ka kɛ i bolofɛn banbali ye. Ne na kɛ u ka Ala ye.» Jenɛse 15:18-21 ; 17:8 kɔnɔ

• Misira - Nili baji kɔrɔnyanfan sigibagaw bɛ se ka taa a tilebin fɛ walima ka tugu Gabayɔnkaw ka misali kɔ .

• Iraki - Efrati baji saheli ni tilebin yanfan sigibagaw bɛ se ka taa a worodugu ni kɔrɔn fɛ walima ka tugu Gabayɔnkaw ka misali kɔ .

• Zuridɛn - Dugudenw bɛɛ bɛ se ka taa Siri worodugu-kɔrɔn mara la (Efrate baji sanfɛ) walima ka tugu Gabayɔnkaw ka misali kɔ .

• Kuwaiti - Jahra mara woroduguyanfan yɔrɔ min tɔɔrɔla , o sigibagaw bɛ se ka taa saheli fɛ walima ka tugu Gibeɔnkaw ka misali kɔ .

• Liban - Dugudenw bɛɛ bɛ se ka taa Siri worodugu-kɔrɔn mara la (Efrate baji sanfɛ) walima ka tugu Gabayɔnkaw ka misali kɔ .

• Palestina - Dugudenw bɛɛ bɛ se ka taa Nili baji tilebin fɛ walima Siri worodugu-kɔrɔnfɛla mara la (Efrate baji sanfɛ) . walima ka taa Arabu Saudite saheliyanfan fɛ walima ka tugu Gibeɔnkaw ka misali la .

• Arabu Sawudi - woroduguyanfan yɔrɔ min tɔɔrɔla , o sigibagaw bɛ se ka taa saheli fɛ walima ka tugu Gibeɔnkaw ka misali kɔ .

• Siri - Efrati baji saheliyanfan ni tilebin fɛ sigibagaw bɛ se ka taa a worodugu ni kɔrɔn fɛ walima ka tugu Gabayɔnkaw ka misali la .

• Turiki - saheli kɔrɔnfɛla min tɔɔrɔla , o sigibagaw bɛ se ka taa worodugu fɛ walima ka tugu Gabayɔnkaw ka misali kɔ .

• Kerecɛnw - Ala ka Masaya jamanadenw ka kan ka timinandiya ka kibaru duman waajuli kɛ, ka kibaru duman fɔ jamana 10 tɔw ye ani siyaw bɛɛ cɛma.

Aw ye dugukolo kɔgɔ ye. Kabini o waati, a nafa tɛ foyi la, fo ka gɛn ka bɔ kɛnɛma, ka sennatan mɔgɔw sen kɔrɔ. Aw ye diɲɛ yeelen ye. Dugu min sigilen bɛ kulu kan, o tɛ se ka dogo. Mɔgɔw fana tɛ kandili mana k'a bila bɔgɔdaga jukɔrɔ, fɔ kandililan kan. O bɛ yeelen bɔ so kɔnɔ mɔgɔw bɛɛ ye.» Aw ka yeelen ka bɔ mɔgɔw ɲɛ kɔrɔ ten, walisa u ka aw ka kɛwale ɲumanw ye, ka nɔɔrɔ da aw sankolola Fa kan. Matiyu 5:13-16

Yesu gɛrɛla u fɛ k'a fɔ u ye ko: « Sebaaya bɛɛ dira ne ma sankolo ni dugukolo kan.» Aw ka taa siyaw bɛɛ kalan, ka u batise Fa ni Denkɛ ni Ni Senu tɔgɔ la. Amiina. Matiyu 28:18-20

Wa Kibaru Duman ka kan ka bɔ siyaw bɛɛ cɛma fɔlɔ. Marka 13:10 la

A y'a fɔ u ye ko: « Aw ka taa diɲɛ fan bɛɛ la ka Kibaru Duman fɔ danfɛn bɛɛ ye.» Min dara a la ka batise, o na kisi. Nka min ma da a la, o na jalaki.» O taamashyɛnw na tugu dannabaaw kɔ. U na jinɛw gɛn ne tɔgɔ la. u na kuma kan kuraw la. U na saw ta. Ni u ye fɛn fagalen dɔ min, o tɛna u tɔɔrɔ. u na bolo da banabagatɔw kan, u na kɛnɛya.» O kɔ, Matigi kumana u fɛ tuma min na, u y'a minɛ sankolo la, ka sigi Ala kinin fɛ. U taara ka waajuli kɛ yɔrɔ bɛɛ la, Matigi ka baara kɛ n'u ye, ka kuma sabati ni taamashyɛnw ye. Amiina. Marka 16:15-20 la

U ye ɲɔgɔn sɔrɔ tuma min na, u y'a ɲininka ko: «Matigi, i b'a fɛ ka masaya lasegin Israɛl ma nin waati la wa?» A y'a fɔ u ye ko: « Fa ye waati ni waati minnu bila a yɛrɛ ka setigiya la, o man kan ka aw dɔn.» Ni Senu nana aw kan tuma min na, aw na fanga sɔrɔ. Kɛwalew 1:6-8

O kɔ, Barnabasi taara Tarse ka Saul ɲini. San kelen bɛɛ, u ye ɲɔgɔn lajɛn ni egilisi ye, ka məgəw caman kalan. Kalandenw welera Krecɛnw fɔlɔ Antiose. Kɛwalew 11:25-26 (Antiose kɔrɔlen bɛ bi dugu Antakya jukɔrɔ Hatay mara la, Turquie saheliyanfan fɛ.)

O de kosɔn sariya tun ye an ka lakɔli karaməgɔ ye walisa an ka jo sɔrɔ dannaya barika la. Nka o dannaya selen kɔ, an tɛ lakɔlikaraməgɔ dɔ kɔrɔ tun. Katuguni aw bɛɛ ye Ala denw ye dannaya barika la Krisita Yesu la. Aw minnu batisera Krisita la, aw caman ye Krisita don. Yahutu ni Gɛrɛki si tɛ yen, jɔn ni hɔrɔn tɛ yen, cɛ ni muso tɛ yen, katuguni aw bɛɛ ye kelen ye Krisita Yesu la. Ni aw ye Krisita ta ye, aw ye Ibrahima bɔnsɔn ye, ani ciyɛntalaw ka kɛɲɛ ni layidu talen ye. Galasikaw 3:24-29

A laban na, ne balimaw, aw ka barika bonya Matigi la ani a ka sebaaya la. Aw ka Ala ka kɛlɛkɛminɛnw bɛɛ don, walisa aw ka se ka jɔ Sitanɛ ka nanbaraw kɛlɛ. An tɛ kɛlɛ kɛ ni farisogo ni joli ye, nka an bɛ kɛlɛ kɛ ni kuntigiw ye, ni fangatigiw ye, ni dinɛ dibi kuntigiw ye, ni Ala ka juguya ye yərɔ janw na. O de kosɔn, aw ka Ala ka kɛlɛkɛminɛnw bɛɛ ta aw bolo, walisa aw ka se ka don jugu muɲu, ka o bɛɛ kɛ ka jɔ. O de kosɔn, aw ka jɔ, ka aw cɛsirilan siri ni tiɲɛ ye, ka tilennenya dalan don. Aw senw ye sanbara don ni hɛrɛ Kibaru Duman labɛnni ye. Ka tɛmɛ o bɛɛ kan, aw ka dannaya kunsigi ta, aw na se ka məgɔ juguw ka tasumamuguw bɛɛ faga ni o ye. Aw ka kisili kunsigi ni Ni Senu ka npan ta, o min ye Ala ka kuma ye. Ne kosɔn, o kuma ka di ne ye, walisa ne ka ne da wuli ni jagɛlɛya ye, ka Kibaru Duman gundo jira, ne ye ciden ye min sirilen don, walisa ne ka kan ka kuma o la ni jagɛlɛya ye, i ko ne ka kan ka kuma cogo min na. Efesekaw 6:10-20

Nka aw ye bɔnsɔn ɲɛnatɔməlenw ye, masakɛ sarakalasebaaw, siya senumaw, siya danmadɔw. A' ye aw wele ka bɔ dibi la ka na a ka kabako yeelen na, o ka tanuli jira. 1 Piɛrɛ 2:9-10

Gabaɔnkaw ka misali

Josue 9. Ɲɛjirali dɔw
1 Masakɛ minnu tun bɛ Jurdɛn kɔ fɛ, kuluw ni kɔdingɛw la, ani kɔgɔjiba dankanw bɛɛ la, Liban kɛrɛfɛ, Hetikaw ni Amɔrikaw ni Kanankaw ni Pereziw ni Hevitew ni Jebusiw bɛɛ y'o mɛn tuma min na.
2 U y'u yɛrɛ lajɛ ɲɔgɔn fɛ ka kɛlɛ kɛ ni Josue ni Israɛl ye.
3 Josue ye min kɛ Jeriko ni Ayi la, Gabayɔn duguməgəw y'o mɛn tuma min na.
4 U ye baara kɛ ni hakilitigiya ye, ka taa u kɛ i n'a fɔ u kɛra cidenw ye, ka bɔrɔ kɔrɔw ta u ka faliw kan, ani diwɛn dagaw, kɔrɔlenw, u tigɛra, ka u siri.
5 U ye sanbara kɔrɔw ni finiw don u senw na, ka fini kɔrɔw don u kan. U ka balofɛnw bɛɛ tun jalen don, u tun bɛ nɔgɔ.
6 U taara Josue fɛ Giligal sigiyɔrɔ la, k'a fɔ a ye ani Israɛl cɛw ye ko: «An bɔra jamana yɔrɔ jan dɔ la.
7 Israɛl cɛw y'a fɔ Hivikaw ye ko: «N'a sɔrɔ aw sigilen bɛ an cɛma. an bɛna liigi kɛ ni aw ye cogo di?
8 U y'a fɔ Josue ye ko: «An ye i ka jɔnw ye.» Josue y'a fɔ u ye ko: «Aw ye jɔn ye?» Aw bɔra min?
9 U y'a fɔ a ye ko: «I ka jɔnw bɔra jamana yɔrɔ janba dɔ la Matigi i ka Ala tɔgɔ kosɔn.
10 A ye fɛn o fɛn kɛ Amɔri masakɛ fila la, minnu tun bɛ Jurdɛn kɔ fɛ, Hɛsibɔni masakɛ Sihɔn ani Basan masakɛ Og, o min tun bɛ Asitaroti.
11 O de y'a to an ka cɛkɔrɔbaw ni an ka jamanaden bɛɛ y'a fɔ an ye ko: «Aw ka dumuni ta aw fɛ taama na, ka taa u kunbɛn k'a fɔ u ye ko: «An ye aw ka jɔnw ye.»
12 An bɔra ka taa aw fɛ don min na, an ye nin nbuuru sumalen in ta ka bɔ an ka sow kɔnɔ. Nka sisan, a filɛ, a jalen don, a nɔgɔlen don.
13 An ye diwɛn buteli minnu fa, olu tun ye kuraw ye. A filɛ, u farala, an ka finiw ni an ka sanbaraw kɔrɔla taama jan kosɔn.
14 Cɛw ye u ka dumunifɛn dɔ ta, u ma ladili ɲini Matigi da la.

15 Josue ye bɛn kɛ u fɛ, ka jɛkafɔ kɛ u fɛ, walisa u ka ɲɛnamaya.
16 U ye jɛkafɔ kɛ u ni ɲɔgɔn cɛ tile saba tɛmɛnen kɔ, u y'a mɛn ko u ye u sigiɲɔgɔnw ye, ko u sigilen bɛ u cɛma.
17 Israɛldenw taara taama ka taa u ka duguw la tile sabanan na. U ka duguw tun ye Gabayɔn ni Kefira ni Beerɔti ni Kiriyati-jearim ye.
18 Israɛldenw ma u faga, katuguni jama kuntigiw tun ye kali u ye Matigi Israɛl ka Ala tɔgɔ la. Jama bɛɛ ye ŋunuŋunu kuntigiw kɔrɔ.
19 Kuntigiw bɛɛ y'a fɔ jama bɛɛ ye ko: «An ye kali u ye Matigi Israɛl ka Ala tɔgɔ la.
20 An na nin kɛ u la. an na u yɛrɛ bila ɲɛnamaya la, walisa diminya kana kɛ an kan, an ye kalili min kɛ u ye, o kosɔn.
21 Kuntigiw y'a fɔ u ye ko: «A to u ka ɲɛnamaya. Nka u ka kɛ yiri tigɛlaw ni jibɔlaw ye jama bɛɛ ye. i ko faamaw tun ye layidu ta u ye cogo min na.
22 Josue ye u wele k'a fɔ u ye ko: «Mun na aw ye an lafili k'a fɔ ko: «An yɔrɔ ka jan aw la kosɛbɛ. aw sigilen bɛ an cɛma tuma min na?
23 Aw dangalen don sisan, aw si tɛna hɔrɔnya ka bɔ jɔnw ni yiri tigɛlaw ni jibɔlaw ka ne ka Ala ka so kɔnɔ.
24 U ye Josue jaabi k'a fɔ ko: «Matigi i ka Ala y'a fɔ a ka jɔnkɛ Musa ye ko a ka jamana bɛɛ di i ma, ka jamana sigibagaw bɛɛ halaki i ɲɛ kɔrɔ, o de y'a to an siranna kosɛbɛ an ka ɲɛnamaya ɲɛ i kosɔn.
25 Sisan, a filɛ, an bɛ i bolo.
26 A y'u kisi o cogo la ka u kisi Israɛldenw bolo, fo u kana u faga.
27 Josue ye u kɛ yiri tigɛbagaw ni jibɔlaw ye o don na jama ni Matigi ka sarakabɔlan kama fo ka na se bi ma, a ka kan ka yɔrɔ min sugandi.

Josue 10. Bamako
1 Jerusalɛm masakɛ Adonizedɛk y'a mɛn tuma min na, Josue ye Ai minɛ k'a halaki pewu. A ye Jeriko ni a ka masakɛ kɛ cogo min na, a ye Ayi ni a ka masakɛ kɛ ten. Gabayɔn duguməgəw ye hɛrɛ kɛ ni Israɛl ye, ka kɛ u cɛma cogo min na.
2 U siranna kosɛbɛ, katuguni Gibeɔn tun ye duguba ye, i n'a fɔ masadugu dɔ, a tun ka bon ni Ai ye, a cɛw bɛɛ tun ye fangatigiw ye.
3 O de y'a to Jerusalɛm masakɛ Adonizedɛk ye ci bila Heburun masakɛ Hoham ni Yarmuti masakɛ Piramu ni Lakisi masakɛ Yafiya ni Egilon masakɛ Debir ma.
4 Aw ka na ne fɛ ka ne dɛmɛ walisa an ka Gibeɔn gosi, katuguni o ye hɛrɛ don Josue ni Israɛldenw cɛ.
5 O de y'a to Amɔrikaw ka masakɛ duuru, Jerusalɛm masakɛ, Heburun masakɛ, Yarmuti masakɛ, Lakisi masakɛ, Egilɔn masakɛ, u ni u ka kɛlɛbolow bɛɛ taara ɲɔgɔn fɛ, ka u sigi Gabayɔn ɲɛfɛ ka kɛlɛ kɛ a kɛlɛ.
6 Gabayɔn cɛdenw ye ci bila ka taa Josue fɛ ka taa Giligal dugu kɔnɔ, k'a fɔ ko: «I kana i bolo bɔ i ka jɔnw na. Aw ka wuli joona ka an kisi, ka an dɛmɛ, katuguni Amɔrikaw ka masakɛ minnu sigilen bɛ kuluw kan, olu bɛɛ lajɛlen ye an kɛlɛ.
7 Josue ni a kɛlɛɲɔgɔnw bɛɛ ni cɛkɔrɔbaw bɛɛ wulila ka bɔ Giligal.
8 Matigi y'a fɔ Josue ye ko: «I kana siran u ɲɛ, katuguni ne y'u don i bolo. U la mɔgɔ si tɛna jɔ i ɲɛ kɔrɔ.»
9 Josue barila ka na u fɛ ka bɔ Giligal su bɛɛ.
10 Matigi ye u hakili ɲagami Israɛl ɲɛkɔrɔ, ka u faga kosɛbɛ Gabayɔn dugu la, ka u gɛn ka taa Bɛti Ɔrɔni sira fɛ, ka u faga fo Azeka ni Makeda.
11 U bolitɔ ka bɔ Israɛl ɲɛkɔrɔ ka jigin Bɛtifɔrɔn, Matigi ye kabakurun belebelebaw ci u kan ka bɔ sankolo la fo ka se Azeka ma, u sara.
12 Matigi ye Amɔrikaw bila Israɛldenw ɲɛ don min na, Josue y'a fɔ Matigi ye. E, Kalo, Ajalon kɔdingɛ kɔnɔ.»

13 Tile jɔlen tora, kalo tora, fo jama ka u juguw hakɛ bɔ. Yala nin ma sɛbɛn Yaser ka kitabu kɔnɔ wa? O la, tile jɔlen tora sankolo cɛma, a ma teliya ka bin tile kuuru ɲɔgɔn.
14 O don ɲɔgɔn ma kɛ ka kɔn o ɲɛ wala o kɔfɛ, Matigi ye mɔgɔ dɔ kumakan lamɛn, katuguni Matigi ye Israɛl kɛlɛ.
15 Josue ni Israɛl bɛɛ kɔsegira Giligal dugu kɔnɔ.
16 Nka o masakɛ duuru bolila ka taa u dogo kɔdingɛ dɔ kɔnɔ Makeda.
17 A fɔra Josue ye ko: «Masakɛ duuru dogolen bɛ kɔdingɛ dɔ kɔnɔ Makeda.»
18 Josue y'a fɔ ko: «Aw ka kabakurun belebelebaw kurukuru kɔdingɛ da la, ka mɔgɔw bila a kɛrɛfɛ walisa u k'u kɔlɔsi.
19 Aw kana to yen, nka aw ka tugu aw juguw nɔfɛ ka u kɔfɛla bɛɛ gosi. Aw kana a to u ka don u ka duguw kɔnɔ, katuguni Matigi aw ka Ala y'u don aw bolo.
20 Josue ni Israɛldenw ye fagaliba ban tuma min na, fo u ka ban, u tɔ minnu tora, olu donna dugu kogolenw kɔnɔ.
21 Jama bɛɛ seginna Josue ka sigiyɔrɔ la hɛrɛ la Makeda.
22 Josue y'a fɔ ko: «I ka kɔdingɛ da wuli ka o masakɛ duuru bɔ kɔdingɛ kɔnɔ ka na ne fɛ.»
23 U y'o kɛ ka o masakɛ duuru lase a ma ka bɔ kɔdingɛ kɔnɔ, Jerusalɛm masakɛ, Heburun masakɛ, Yarmuti masakɛ, Lakisi masakɛ ani Egilɔn masakɛ.
24 U ye o masakɛw lase Josue ma tuma min na, Josue ye Israɛl cɛdenw bɛɛ wele k'a fɔ kɛlɛcɛ minnu taara ɲɔgɔn fɛ, olu kuntigiw ye ko: «A' ye gɛrɛ, ka aw senw da o masakɛ ninnu kɔ la.» U gɛrɛla ka u senw da u kɔ la.
25 Josue y'a fɔ u ye ko: «Aw kana siran, aw kana siran, aw ka barika sɔrɔ ka aw jagɛlɛya, katuguni aw bɛ kɛlɛ kɛ aw juguw bɛɛ la nin cogo la.»
26 O kɔ, Josue ye u bugɔ k'u faga k'u dulon jiri duuru la.
27 Tile bintɔ waati la, Josue ye ci fɔ ko u y'u jigin jiriw kan k'u fili kɔdingɛ kɔnɔ, u dogolen bɛ kɔba kɔnɔ, ka kabakurun belebelebaw da kɔdingɛ da la, minnu tora fo bi.
28 O don na, Josue ye Makeda minɛ k'a faga ni npan da la, ka a masakɛ halaki pewu, u ni a kɔnɔmɔgɔw bɛɛ. a ma mɔgɔ si to yen.
29 Josue ni Israɛl bɛɛ bɔra Makeda, ka taa Libna.
30 Matigi y'o ni a masakɛ fana don Israɛl bolo. A y'a bugɔ ni npan da ye, ani a kɔnɔmɔgɔw bɛɛ. a y'a to mɔgɔ si ma to a kɔnɔ. Nka a ye o masakɛ kɛ i ko a ye Jeriko masakɛ kɛ cogo min na.
31 Josue ni Israɛl bɛɛ bɔra Libna, ka taa Lakisi, ka u sigi a kɛlɛ.
32 Matigi ye Lakisi di Israɛl bolo, o min y'a minɛ a tile filanan na, k'a faga ni npan da la, ani a kɔnɔmɔgɔw bɛɛ.
33 O kɔ, Gezer masakɛ Horamu nana Lakisi dɛmɛ. Josue ye ale ni a ka mɔgɔw faga, fo a ma mɔgɔ si to yen.
34 Josue ni Israɛl bɛɛ taara Egilɔn ka bɔ Lakisi. U y'u sigi a kama k'a kɛlɛ.
35 U y'a minɛ o don na, k'a faga ni npan da la, a ye mɔgɔ minnu bɛɛ halaki pewu o don na, ka kɛɲɛ ni a ka ko kɛlenw bɛɛ ye Lakisi la.
36 Josue ni Israɛl bɛɛ bɔra Egilɔn ka taa Heburɔni. U y'a kɛlɛ.
37 U y'a minɛ k'a faga ni npan da la, ani a masakɛ ni a duguw bɛɛ ani a kɔnɔmɔgɔw bɛɛ. a ye mɔgɔ si to yen, a ye Egilɔn kɛ cogo min na. Nka a y'a halaki pewu, ani mɔgɔ minnu tun bɛ a kɔnɔ.
38 Josue ni Israɛl bɛɛ kɔsegira Debir. A y'a kɛlɛ.
39 A y'a minɛ ni a masakɛ ni a duguw bɛɛ ye. U y'u bugɔ ni npan da ye, ka u kɔnɔmɔgɔw bɛɛ halaki pewu. a ma mɔgɔ si to yen. I ko a y'a kɛ Libna ni a masakɛ fana ye cogo min na.
40 O cogo la, Josue ye kuluw ni saheliyanfan ni kɔw ni kɔw ni u ka masakɛw bɛɛ minɛ, a ma mɔgɔ si to yen, nka a ye ninakilidenw bɛɛ halaki pewu, i ko Matigi Israɛl ka Ala y'a fɔ cogo min na.
41 Josue ye u faga k'a ta Kadɛsbarne fo Gaza ani Gosɛn jamana bɛɛ la fo ka se Gibeɔn ma.
42 Josue ye o masakɛw bɛɛ n'u ka jamana minɛ waati kelen na, katuguni Matigi Israɛl ka Ala ye kɛlɛ kɛ Israɛl ye.

43 Josue ni Israɛl bɛɛ kɔsegira Giligal dugu kɔnɔ.

Siya wɛrɛw ka waati

U na bin npan da la, ka u bila jɔnya la siyaw bɛɛ kɔnɔ. Luka 21:24 la

"Siya wɛrɛw ka waati" ye Bibulu ka kiraya kuma ye min bɔra Luka 21:24 la. A bɛ tariku waati dɔ ɲɛfɔ, jamana minnu tɛ Yahutuw ye (Siya wɛrɛw) olu bɛ fanga digi Jerusalɛm ani diɲɛ kow kan politiki siratigɛ la. Dɔnnibaaw dalen b'a la kosɛbɛ ko nin waati in daminɛna ni Babilonɛ jɔnya ye san 586 Krisita tile ɲɛ, wa a bɛ taa ɲɛ fo Krisita seginni.

Hakilila in yɔrɔ kolomaw:

Kirayakuma bɔyɔrɔ: O kumasen tɔgɔ bɔra kosɛbɛ Yesu fɛ Oliviye jɛmukan kɔnɔ, a y'a fɔ yɔrɔ min na ko Jerusalɛm bɛna "siya wɛrɛ senna fo siya wɛrɛw ka waati ka dafa".

Daniɛl ka yelifɛnw: O hakilina sirilen don kosɛbɛ kirayakumaw la minnu bɛ Daniɛl 2 kɔnɔ, minnu bɛ siya wɛrɛw ka diɲɛ mansamaraw jira minnu bɛ tugu ɲɔgɔn na (k'a daminɛ Babilonɛ na) minnu laban bɛna bila Ala ka masaya banbali nɔ na.

Bibulu dɔnnikɛlaw ni labanko dɔnbagaw ka teli ka "Siya wɛrɛw ka waati" tila ka kɛ Ala-ka-marako hakilina caman ye:

Politiki fanga: Tariku tiɲɛ min ye Jerusalɛm mara jamana wɛrɛw ka fanga bolo, k'a ta Babilonɛkaw ni Romɛkaw la ka taa a bila mansamara nataw la tariku kɔnɔ.

Egilisi ka waati: Waati min na kibaru duman cikan jɛnsɛnna fɔlɔ jamanaw ma minnu tɛ Yahutuw ye.

"Waatiw" ni "Dafalen": Ala-ka-marako dgw b danfara don "Siya wɛrɛw ka waati" (politiki kuntigiya waatibolodacogo farikoloma) ni "Siya wɛrɛw ka dafalenya" cɛ (o kofɔlen bɛ Romɛkaw 11:25 la, o min bɛ dannabaaw minnu tɛ Yahutuw ye, olu lajɛlen dafalen ye hakili ta fan fɛ Ala ka kisili labɛn kɔnɔ).

Siya wɛrɛw ka dafalenya

Balimaw, ne t'a fɛ aw kana o gundo dɔn, walisa aw kana kɛ hakilitigiw ye aw yɛrɛw ka yɛrɛbonya la. o fiyentɔya yɔrɔ dɔ kɛra Israɛl la, fo siya wɛrɛw dafalen ka don.O cogo la, Israɛl bɛɛ na kisi, i ko a sɛbɛnnen bɛ cogo min na ko: Kisilikɛla na bɔ Siyɔn, ka Ala ɲɛsiranbaliya bila Yakuba la: Romɛkaw 11:25-26

"Siya wɛrɛw ka dafalenya" ye kiraya hakilina ye min bɛ sɔrɔ Bibulu King James Version kɔnɔ, kɛrɛnkɛrɛnnenya la Romɛkaw 11:25 kɔnɔ. A bɛ kuma waati de kan, Kibaru Duman bɛ waajuli kɛ fɔlɔ mɔgɔ minnu tɛ Yahutuw ye. Nin waati bɛna ban tuma min na siya wɛrɛ mɔgɔ hakɛ min latigɛra Ala fɛ, olu nana dannaya kɛ Krisita la, ka sira di Ala ma a k'a ka kiraya sinsinnan wuli ka segin Israɛl ka kisili kan.

Hakilila in yɔrɔ kolomaw:

Kitabu fɔlɔ: Romɛkaw 11:25 la, Ciden Pol ye “gundo” dɔ jira egilisi la: “ko fiyentɔya dɔ kɛra Israɛl la, fo siya wɛrɛw dafalen don.” O kɔrɔ ye ko Israɛl ka gɛlɛya hakili ta fan fɛ waati dɔɔnin kɔnɔ, o bɛ kuntilenna dɔ dafa—o bɛ da wuli siya wɛrɛw ye (diɲɛ min tɛ Yahutuw ye) ka kisili sɔrɔ ani ka kɛ Ala ka denbaya kɔnɔmɔgɔ dɔ ye.

Gɛrɛkikan jujɔ: Daɲɛ "dafalen" min bɛ nin kumasen in na, o bamanankanna ka bɔ Gɛrɛkikan daɲɛ na min tɔgɔ ye ko pleroma, o min bɛ jateden dafalen, dafalen walima caya jira. A ka c’a la, a bɛ kuma siya wɛrɛw ka suman tigɛ dafalen ni dafalen kan, Ala b’a fɛ ka minnu kisi nin egilisi waati in na sisan.

Jɛɲɔgɔnya min bɛ "Siya wɛrɛw ka waati" la:
O hakilina bɛ tali kɛ Luka 21:24 la, Yesu bɛ kuma yɔrɔ min na “Siya wɛrɛw ka waati” kan—waati jan min bɛ dɔn ni siya wɛrɛw ka fanga ye Jerusalɛm ni Yahutuw ka jamakulu kan. "Siya wɛrɛw ka dafalenya" bɛ nin waati in kuncɛ, o kɔfɛ, Israɛl ka fiyentɔya bɛna bɔ yen walasa "Israɛl bɛɛ ka kisi" i n'a fɔ a fɔra cogo min na Romɛkaw 11:26 kɔnɔ.

Matiyu 24. Ɲɛjirali dɔw

1 Yesu bɔra ka bɔ Alabatosoba kɔnɔ.
2 Yesu y'a fɔ u ye ko: « Aw ma nin kow bɛɛ ye wa? tiɲɛ na ne b'a fɔ aw ye ko kabakurun si tɛna to yan ka bin dɔ kan.»
3 Yesu sigilen tun bɛ Oliviye kulu kan tuma min na, kalandenw gɛrɛla Yesu la u dan na k'a fɔ a ye ko: «A fɔ an ye, nin kow bɛna kɛ tuma jumɛn?» I nali ni diɲɛ laban taamasyɛn na kɛ mun ye?»
4 Yesu y'a fɔ u ye ko: « Aw k'aw janto mɔgɔ si kana aw lafili.»
5 Mɔgɔ caman na na ne tɔgɔ la k'a fɔ ko: «Ne ye Krisita ye.» A na mɔgɔ caman lafili.»
6 Aw na kɛlɛw ni kɛlɛw kumakan mɛn, aw kana aw hakili ɲagami, katuguni nin kow bɛɛ ka kan ka kɛ, nka a laban ma se fɔlɔ.
7 Siya na wuli siya kama, masaya na wuli masaya kama.
8 O bɛɛ ye dusukasi daminɛ ye.
9 U na aw don tɔɔrɔ la ka aw faga, siyaw bɛɛ na aw koniya ne tɔgɔ kosɔn.
10 O tuma la, mɔgɔ caman na dusu tiɲɛ, ka ɲɔgɔn janfa, ka ɲɔgɔn koniya.
11 Kira nkalontigɛlaw caman na wuli ka mɔgɔ caman lafili.
12 Tilenbaliya na caya, mɔgɔ caman ka kanuya na nɛnɛ.
13 Nka min na muɲuli fo a laban na, o na kisi.
14 Masaya Kibaru Duman na fɔ diɲɛ yɔrɔ bɛɛ la walisa ka kɛ seereya ye siyaw bɛɛ ye. O kɔ, laban na se.»
15 Ni aw na fɛn tiɲɛnen haramulen ye, kira Daniɛl ye min kofɔ, o jɔlen bɛ yɔrɔ senuma kɔnɔ.
16 Jude jamana mɔgɔw ka boli ka taa kuluw la.
17 Min bɛ so sanfɛ, o kana jigin ka fɛn si bɔ a ka so kɔnɔ.
18 Min bɛ foro la, o kana kɔsegin ka taa a ka finiw ta.
19 Bɔnɛ bɛ kɛ kɔnɔmaw ni sin dibagaw ye o donw na!
20 Aw ka delili kɛ walisa aw ka boli kana kɛ nɛnɛ waati wala lafiɲɛ don na.
21 O tuma na, tɔɔrɔba na kɛ, tɔɔrɔba min ma kɛ kabini diɲɛ daminɛ fo ka na se bi ma.
22 Ni o donw ma surunya, mɔgɔ si tɛna kisi, nka o donw na surunya mɔgɔ sugandilenw kosɔn.
23 Ni mɔgɔ dɔ y'a fɔ aw ye ko: «A filɛ, Krisita bɛ yan, wala yen. Aw kana da a la.
24 Krisita nkalontigɛlaw ni kira nkalontigɛlaw na wuli ka taamashyɛnbaw ni kabakobaw kɛ. fo ni a tun bɛ se ka kɛ, u na mɔgɔ sugandilenw yɛrɛ lafili.
25 A filɛ, ne y'o fɔ aw ye ka kɔrɔ.

26 O de kosɔn ni u y'a fɔ aw ye ko: «A filɛ, a bɛ kungokolon kɔnɔ.» Aw kana bɔ yen. Aw kana da a la.
27 Sanpɛrɛn bɛ bɔ kɔrɔn fɛ ka yeelen bɔ fo tilebin fɛ. Mɔgɔ Denkɛ nali fana na kɛ ten.»
28 Su bɛ yɔrɔ o yɔrɔ, wuluw na lajɛ yɔrɔ o yɔrɔ.
29 O donw tɔɔrɔ kɔfɛ dɔrɔn, tile na dibi don, kalo tɛna yeelen bɔ, dolow na bin ka bɔ sankolo la, sankolo fanga na yɛrɛyɛrɛ.
30 O tuma la, Mɔgɔ Denkɛ ka taamasyɛn na jira sankolo la, o tuma na, dugukolo kan kabilaw bɛɛ na kasi, u na Mɔgɔ Denkɛ natɔ ye sankolo sankaba la ni sebaaya ni nɔɔrɔba ye.
31 A na a ka mɛlɛkɛw ci ni burufiyɛkanba ye, u na a ka mɔgɔ sugandilenw lajɛ ɲɔgɔn fɛ ka bɔ fiɲɛ naani na, k'a ta sankolo fan kelen na ka taa fan dɔ fɛ.
32 Aw ye ntalen dɔ kalan torosun ko la. Ni a bolo mɔna hali bi, ka buluw bɔ, aw b'a dɔn ko samiyɛ surunyara.
33 Aw fana ye nin kow bɛɛ ye tuma min na, aw k'a dɔn ko a surunyara da la.
34 Tiɲɛ la ne b'a fɔ aw ye ko nin bɔnsɔn tɛna tɛmɛn fo nin kow bɛɛ ka dafa.
35 Sankolo ni dugukolo na tɛmɛn, nka ne ka kuma tɛna tɛmɛn.
36 Nka mɔgɔ si tɛ o don ni o waati dɔn, sankolola mɛlɛkɛw tɛ, fo ne Fa kelenpe.
37 Nka Nuhun ka donw tun bɛ cogo min na, Mɔgɔ Denkɛ nali fana na kɛ ten.
38 U tun bɛ dumuni kɛ ka minni kɛ, ka furu kɛ ka furu kɛ fo ka se Nuhun donna kurun kɔnɔ don min na.
39 A ma o dɔn fo sanjiba nana ka u bɛɛ ta. Mɔgɔ Denkɛ nali fana na kɛ ten.»
40 O tuma la, mɔgɔ fila na kɛ foro la. kelen na minɛ, tɔ kelen na to.
41 Muso fila na kɛ sɔgɔsɔgɔninjɛ la. kelen na minɛ, tɔ kelen na to.
42 Aw ka to aw ɲɛ na, katuguni aw t'a dɔn aw Matigi bɛ na waati min na.
43 Aw k'a dɔn ko ni sotigi tun y'a dɔn son nana waati min na, a tun na kɔlɔsili kɛ, a tun tɛna sɔn a ka so ka tiɲɛ.
44 O de kosɔn aw fana ka labɛn, katuguni aw hakili la, Mɔgɔ Denkɛ bɛ na waati min na.
45 Jɔn ye jɔn dannamɔgɔ hakilitigi ye, a makɛ ye min kɛ a ka so kuntigi ye, walisa ka dumuni di u ma a waati la?
46 Baaraden min makɛ nana, a na o kɛ ten, o ye dubaden ye.
47 Tiɲɛ la ne b'a fɔ aw ye ko a na a kɛ a ka nafolo bɛɛ kuntigi ye.»
48 Nka ni o jɔnkɛ jugu y'a fɔ a dusukun na ko: «Ne makɛ bɛ a nali bila kɔfɛ.»
49 A na a daminɛ ka a jɔnɲɔgɔnw bugɔ, ka dumuni kɛ ka minni kɛ ni dɔlɔminnaw ye.
50 O jɔnkɛ makɛ na na don min na, a tɛ a makɔnɔ don min na, a tɛ a dɔn waati min na.
51 U na a tigɛtigɛ ka a niyɔrɔ di filankafow ma.

Marka 13nan na

1 Yesu bɔra Alabatosoba kɔnɔ tuma min na, a ka kalanden dɔ y'a fɔ a ye ko: «Karamɔgɔ, kabakurun suguya min bɛ yan, a filɛ!
2 Yesu y'a jaabi ko: « I bɛ nin sow belebelebaw ye wa? kabakurun kelen tɛna to dɔ wɛrɛ kan, min tɛna ci.
3 A sigilen bɛ Oliviye kulu kan Alabatosoba ɲɛfɛ, Piɛrɛ ni Yakuba ni Yuhana ni Andre ye a ɲininka u kelen na.
4 A fɔ an ye, nin kow bɛna kɛ tuma jumɛn? O kow bɛɛ na dafa tuma min na, o taamasyɛn na kɛ mun ye?»
5 Yesu y'u jaabi ko: « Aw k'aw janto mɔgɔ si kana aw lafili.
6 Mɔgɔ caman na na ne tɔgɔ la k'a fɔ ko: «Ne ye Krisita ye.» A na mɔgɔ caman lafili.»
7 Ni aw ye kɛlɛw ni kɛlɛ kumaw mɛn tuma min na, aw kana aw hakili ɲagami. nka a laban tɛna se fɔlɔ.»

8 Siya na wuli siya kama, masaya na wuli masaya kama.
9 Nka aw k'aw janto aw yɛrɛw la, katuguni u na aw don lajɛbaw bolo. Alabatosow kɔnɔ aw na bugɔ.
10 Kibaru Duman ka kan ka fɔ fɔlɔ siyaw bɛɛ cɛma.
11 Nka ni u na aw ɲɛminɛ ka aw don, aw kana kɔn ka miiri aw bɛna min fɔ, aw kana o ko latigɛ, nka fɛn o fɛn bɛna di aw ma o waati la, aw ka o fɔ.
12 Balimakɛ na a balima janfa saya la, fa na denkɛ don. Denmisɛnw na wuli u bangebagaw kama ka u faga.
13 Mɔgɔw bɛɛ na aw koniya ne tɔgɔ kosɔn, nka min bɛna muɲu fo laban na, o na kisi.
14 Ni aw ye fɛn haramulen ye, kira Daniɛl ye min kofɔ, a jɔlen bɛ yərɔ min na, a man kan ka kɛ yərɔ min na, (Mɔgɔ min bɛ kalan kɛ, o ka o faamu, o tuma na, Jude jamana mɔgɔw ka boli ka taa kuluw la.
15 Min bɛ so sanfɛ, o kana jigin so kɔnɔ, ka don so kɔnɔ ka fɛn dɔ ta ka bɔ a ka so kɔnɔ.
16 Min bɛ foro la, o kana kɔsegin ka taa a ka fini ta.
17 Bɔnɛ bɛ kɔnɔmaw ni sin di den ma o donw na!
18 Aw ka delili kɛ walisa aw ka boli kana kɛ nɛnɛ waati.
19 O donw na, tɔɔrɔ min ma kɛ kabini Ala ye danfɛnw da fɔlɔ fo ka na se bi ma, o tɛna kɛ o donw na.
20 Ni Matigi tun ma o donw surunya, mɔgɔ si tun tɛna kisi.
21 Ni mɔgɔ dɔ y'a fɔ aw ye ko: «A filɛ, Krisita filɛ nin ye.» walima, a filɛ, a bɛ yen. Aw kana da a la:
22 Krisita nkalontigɛlaw ni kira nkalontigɛlaw na wuli ka taamashyɛnw ni kabakow kɛ ka mɔgɔ ɲɛnatɔmɔlenw lafili, ni o tun bɛ se ka kɛ.
23 Aw k'aw janto aw yɛrɛ la.
24 Nka o donw na, o tɔɔrɔ kɔfɛ, tile na dibi don, kalo tɛna a yeelen bɔ.
25 Sankolo dolow na bin, sankolola fanga minnu bɛ yen, olu na yɛrɛyɛrɛ.
26 O tuma la, u na Mɔgɔ Denkɛ natɔ ye sankaba kɔnɔ ni sebaaya ni nɔɔrɔba ye.
27 O kɔ, a na a ka mɛlɛkɛw ci ka a ka mɔgɔ sugandilenw lajɛ ɲɔgɔn fɛ ka bɔ fiɲɛ naani na, k'a ta dugukolo dan na fo ka taa a bila sankolo laban na.
28 Aw ye ntalen dɔ kalan torosun ko la. Ni a bolo mɔna hali bi, ka buluw bɔ, aw b'a dɔn ko samiyɛ surunyara.
29 Aw fana ye o kow kɛtɔ ye tuma min na, aw k'a dɔn ko a surunyara da la.
30 Tiɲɛ la ne b'a fɔ aw ye ko nin bɔnsɔn tɛna tɛmɛn fo nin kow bɛɛ ka kɛ.
31 Sankolo ni dugukolo na tɛmɛn, nka ne ka kuma tɛna tɛmɛn.
32 Nka mɔgɔ si tɛ o don ni o waati dɔn, sankolola mɛlɛkɛw fana, Denkɛ fana tɛ o dɔn, ni Fa yɛrɛ tɛ.
33 A' ye aw janto aw yɛrɛ la ka delili kɛ, katuguni aw t'a dɔn waati sera.
34 Mɔgɔ Denkɛ bɛ i n'a fɔ mɔgɔ min bɛ taa yərɔ jan, min bɔra a ka so kɔnɔ ka fanga di a ka jɔnw ma, ani u kelen-kelen bɛɛ k'a ka baara kɛ.
35 Aw ka to aw ɲɛ na, katuguni aw t'a dɔn sotigi bɛ na waati min na, wula fɛ, walima su tilancɛ, wala kɔnɔsogonin walima sɔgɔma.
36 A kana barika sərɔ ka aw sərɔ sunɔgɔ la.
37 Ne bɛ min fɔ aw ye, ne b'a fɔ aw bɛɛ ye ko: «Aw ka to aw ɲɛ na.»

Luka 21. Bamako

1 A y'a ɲɛ kɔrɔta k'a ye ko nafolotigiw bɛ ka u ka nilifɛnw fili nafolo marayɔrɔ la.
2 A ye muso cɛ salen faantan dɔ fana ye, a tun bɛ warimisɛn fila fili o kɔnɔ.
3 A y'a fɔ ko: « Tiɲɛ la ne b'a fɔ aw ye ko nin muso cɛ salen faantan in ye wari bila ka tɛmɛ u bɛɛ kan.
4 U bɛɛ ye u ka fɛn caman bila Ala ka sarakaw la.
5 Dɔw tun bɛ kuma Alabatosoba ko la cogo min na, a masirilen don ni kabakurun ɲumanw ni nilifɛnw ye.
6 Aw bɛ nin ko minnu filɛ, donw na na, kabakurun si tɛna to tɔ kelen kan, min tɛna ci.

7 U y'a ɲininka ko: «Karamɔgɔ, nka nin kow bɛna kɛ tuma jumɛn?» O kow na kɛ tuma min na, taamasyɛn jumɛn na kɛ?»
8 A ko: « A' ye aw janto aw kana lafili, katuguni mɔgɔ caman na na ne tɔgɔ la k'a fɔ ko: «Ne ye Krisita ye.» Waati surunyara, aw kana taa u nɔfɛ.»
9 Ni aw ye kɛlɛw ni mankanw mɛn tuma min na, aw kana siran, katuguni o kow ka kan ka kɛ fɔlɔ. nka a laban tɛ kɛ dɔɔnin dɔɔnin.
10 A y'a fɔ u ye ko: « Siya na wuli siya ni masaya cɛ.
11 Dugukolo yɛrɛyɛrɛbaw na kɛ yɔrɔ caman na, kɔngɔ ni banajuguw na kɛ yen. Siranfɛnw ni taamashyɛnbaw na kɛ ka bɔ sankolo la.»
12 Nka sani o bɛɛ ka kɛ, u na u bolo da aw kan ka aw tɔɔrɔ, ka aw don Alabatosow kɔnɔ ani kasobonw kɔnɔ, ka taa ni aw ye masakɛw ni kuntigiw ɲɛkɔrɔ ne tɔgɔ kosɔn.
13 O na kɛ aw la ka kɛ seereya ye.
14 O de y'a to aw k'a sigi aw dusukunw na, aw kana miiri sani aw bɛna min jaabi.
15 K'a masɔrɔ ne na da ni hakilitigiya di aw ma, aw juguw bɛɛ tɛna se ka min sɔsɔ, ka o kɛlɛ.
16 Aw bangebagaw ni aw balimaw ni aw somɔgɔw ni aw teriw na aw janfa. U na aw dɔw faga.»
17 Mɔgɔw bɛɛ na aw koniya ne tɔgɔ kosɔn.
18 Nka aw kunsigi si tɛna halaki.
19 Aw ka muɲuli la, aw ka aw niw ta.
20 Ni aw na Jerusalɛm ye kɛlɛbolow lamininen don tuma min na, aw k'a dɔn ko a tiɲɛni surunyara.
21 Jude jamana mɔgɔw ka boli ka taa kuluw la. Minnu bɛ a cɛma, olu ka bɔ yen. Mɔgɔ minnu bɛ jamanaw kɔnɔ, olu kana don yen.»
22 O donw de ye waleɲumandɔn donw ye, walisa fɛn minnu sɛbɛnna, olu bɛɛ ka dafa.
23 O donw na, bɔnɛ bɛ kɔnɔmaw ni sin dibagaw ma! Katuguni tɔɔrɔba na kɛ jamana kɔnɔ, ani diminya na kɛ nin jama kan.»
24 U na bin npan da la ka u bila jɔnya la siyaw bɛɛ kɔnɔ.
25 Taamaʃyɛnw na kɛ tile ni kalo ni dolow la. Siyaw bɛ tɔɔrɔ dugukolo kan, ni u hakili ɲagamina. kɔgɔji ni jikuruw bɛ ka mankanba bɔ;
26 Mɔgɔw dusukunw bɛ siran siran ni dugukolo kan ko nataw ladonni kosɔn, katuguni sankolo fanga na yɛrɛyɛrɛ.
27 O tuma la, u na Mɔgɔ Denkɛ natɔ ye sankaba kɔnɔ ni sebaaya ni nɔɔrɔba ye.
28 Ni o kow daminɛna ka kɛ tuma min na, aw ka aw ɲɛ kɔrɔta ka aw kun kɔrɔta. Katuguni aw ka kunmabɔli surunyara.»
29 A ye ntalen dɔ fɔ u ye. Torosun ni jiriw bɛɛ filɛ.
30 Ni u bɛ ci, aw b'a ye aw yɛrɛw la ko samiyɛ surunyara sisan.
31 O cogo kelen na, ni aw ye nin ko kɛlenw ye tuma min na, aw k'a dɔn ko Elohim ka masaya surunyara.
32 Tiɲɛ la ne b'a fɔ aw ye ko nin bɔnsɔn tɛna tɛmɛn fo u bɛɛ ka dafa.
33 Sankolo ni dugukolo na tɛmɛn, nka ne ka kuma tɛna tɛmɛn.
34 Aw k'aw janto aw yɛrɛw la, walisa aw dusukunw kana fa damatɛmɛwale ni dɔlɔmin ni nin ɲɛnamaya haminankow la, o don ka se aw ma k'a sɔrɔ aw ma u dɔn.
35 Dugukolo bɛɛ kan sigibagaw bɛɛ na i ko jaan.
36 Aw ka to aw ɲɛ na, ka delili kɛ tuma bɛɛ, walisa aw ka kan ka kisi nin ko nataw bɛɛ ma, ka jɔ Mɔgɔ Denkɛ ɲɛkɔrɔ.
37 Tile fɛ, a tun bɛ mɔgɔw kalan Alabatosoba kɔnɔ. Su fɛ, a bɔra ka taa sigi kulu la min bɛ wele ko Oliviye kulu.
38 Mɔgɔw bɛɛ nana sɔgɔmada joona fɛ Alabatosoba kɔnɔ walisa k'a lamɛn.

Pentateuch (Pantateuch) ye

Matigi tun y'a fɔ Abramu ye ko: «I ka bɔ i ka jamana na, i somɔgɔw ni i fa ka so, ka taa jamana dɔ la, ne bɛna min jira i la. I na kɛ duba ye: Minnu bɛ duba i ye, ne na duba i ye, ka i danga, ka i danga. Jenɛse 12:1-3 la

O don kelen na, Matigi ye layidu ta ni Abramu ye, ko: «Ne ye nin jamana di i bɔnsɔnw ma, k'a ta Misira baji la ka taa a bila bajiba la, Efrate baji la: Kenɛkaw ni Kenizikaw ni Kadmɔnikaw ni Hɛtikaw ni Perizikaw ni Refayimuw ni Amɔrikaw ni Kanankaw ni Giragasiw ni Giragasiw ni Giragasiw ni Giragasiw ni Giragasiw ni Giragasiw Jebusiw. Jenɛse 15:18-21

I ye dunan ye jamana min na, ne na o di i ni i bɔnsɔn ma, ka kɛ i bolofɛn banbali ye. Ne na kɛ u ka Ala ye.» Jenɛse 17:8 kɔnɔ

Ala y'a fɔ Musa ye k'a fɔ a ye ko: «Ne de ye Matigi ye.» Ne ye ne ka layidu sigi u fɛ fana, ka Kanan jamana di u ma, u ka taama jamana, u tun ye dunanw ye min kɔnɔ. Ekisode 6:2-4
Ne ye Matigi aw ka Ala ye, min ye aw bɔ Misira jamana na, ka Kanan jamana di aw ma, ka kɛ aw ka Ala ye. Levitike 25:38

Aw ye aw kɔ tigɛli kɛ ka taa Amɔriw kulu la, ka taa a kɛrɛfɛ yɔrɔw bɛɛ la, kɛnɛba la, kuluw la, kɔdingɛw la, ani saheli fɛ, ani kɔgɔji da la, Kanankaw ka jamana na, ani Liban na, ka taa bajiba la, Efrate baji la. A filɛ, ne ye o jamana bila aw ɲɛ kɔrɔ, Matigi ye kali aw bɛnbaw Ibrahima ni Isaka ni Yakuba ye, ka o jamana min di u ni u kɔfɛ bɔnsɔn ma, aw ka don o ta la. Dutɛrɔnɔmɛ 1:7-8

Ni aw ye nin ci fɔlenw bɛɛ mara ni aw timinandiya ye, ka u labato, ka Matigi aw ka Ala kanu, ka taama a ka siraw bɛɛ la, ka nɔrɔ a la. O tuma na fɛ, Matigi na nin siyaw bɛɛ gɛn ka bɔ aw ɲɛ kɔrɔ, aw na kɛ siyaw ye minnu ka bon ni aw yɛrɛw ye. Aw senw na senna yɔrɔ o yɔrɔ, o bɛɛ na kɛ aw ta ye, k'a ta kungokolon ni Liban na, k'a ta Efrate baji la, fo ka taa a bila kɔgɔji laban na. Mɔgɔ si tɛna se ka jɔ aw ɲɛ kɔrɔ, katuguni Matigi aw ka Ala na aw siran ni aw ka siran bila aw senna jamana bɛɛ kan, i ko a y'a fɔ aw ye cogo min na. Dutɛrɔnɔmɛ 11:22-25

I ka wuli Abarim kulu la, Nebo kulu la, Mowabu jamana na, Jeriko kɛrɛfɛ. Kanan jamana filɛ, ne bɛ min di Israɛldenw ma ka kɛ u ta ye: Dutɛrɔnɔmɛ 32:49

Tariku

Matigi ka baarakɛla Musa salen kɔ, Matigi y'a fɔ Nun denkɛ Josue ye, Musa ka baarakɛla, ko: «Ne ka baaraden Musa sara. Sisan, i ka wuli ka taa Jurdɛn baji tigɛ, e ni nin jama bɛɛ, ne bɛna jamana min di u ma, Israɛldenw ma.» Aw senw na senna yɔrɔ o yɔrɔ, ne ye o di aw ma, i ko ne y'a fɔ Musa ye cogo min na. K'a ta kungokolon ni nin Liban na fo ka taa a bila bajiba la, Efrate baji la, Hɛtiw ka jamana bɛɛ la, ka taa a bila bajiba la tilebin fɛ. Mɔgɔ si tɛna se ka jɔ i ɲɛ kɔrɔ i ka ɲɛnamaya bɛɛ kɔnɔ, i ko ne tun bɛ Musa fɛ cogo min na, ne na kɛ i fɛ ten. I ka barika sɔrɔ ka jagɛlɛya sɔrɔ, katuguni ne ye kalili kɛ u bɛnbaw ye ko ne bɛna jamana min di u ma, i na o tila nin jama ye ka kɛ ciyɛn ye. Josue 1:1-6 la

Israɛldenw ye jamana minnu ciyɛn ta Kanan jamana na, olu filɛ nin ye, sarakalasebaa Eleazar ni Nun denkɛ Josue ani Israɛl bɔnsɔn faw kuntigiw ye olu tila u cɛ ka kɛ ciyɛn ye. Josue 14:1 la

Dawuda ye Soba masakɛ Rehob denkɛ Hadadezer fana faga, k'a to a ka dancɛ lasegin Efrate baji la. 2 Samuɛl 8:3

A ye layidu min ta ni Ibrahima ye, ani a ka kali Isaka ye. A ye o ko sabati Yakuba ye sariya ye, ani Israɛl ye layidu banbali ye ko: «Ne na Kanan jamana di i ma, i ka ciyɛn ta. Tuma min na aw tun ka dɔgɔ, aw tun ye mɔgɔ damadɔw ye, ani dunanw o kɔnɔ. 1 Tilew Kibaru 16:16-19

Dawuda ye Zoba masakɛ Hadadezer faga fo Hamat, a tun bɛ taa a ka mara sabati Efrate baji da la. 1 Tilew Kibaru 18:3

Poyi sɛbɛn

Siya min ka Ala ye Matigi ye, o ye dubaden ye. A ye jama minnu sugandi a yɛrɛ ka ciyɛn ye. Zaburu 33:12

A ye o layidu ta ni Ibrahima ye, ani a ka kali Isaka ye. A ye o ko sabati Yakuba ye sariya ye, ka Israɛl ka layidu banbali kɛ: A ko: «Ne na Kanan jamana di i ma, i ka ciyɛn ta. ɔwɔ, u ka dɔgɔ kosɛbɛ, ani dunanw a kɔnɔ. Zaburu 105:9-12

A ye siyabaw gosi, ka masakɛ barikamaw faga. Amorkaw ka masakɛ Sihɔn ni Basan masakɛ Og ani Kanan masaya bɛɛ. Matigi, i tɔgɔ bɛ to badaa-badaa. I hakili jigin, Matigi, bɔnsɔn bɛɛ la.» Zaburuw 135:10-13

Kiraya kuma

O don na, Jese ju na kɛ jama ka darapo ye. Siya wɛrɛw na o de ɲini, a ka lafiɲɛ na kɛ nɔɔrɔ ye. O don na, Matigi na a bolo don a siɲɛ filanan na, ka a ka jamana tolenw labɔ, Asiri ni Misira, Patoro, Kus, Elam, Sinar, Hamat, ani kɔgɔji gunw. A na darapo sigi siyaw ye, ka Israɛl ka mɔgɔ gɛnnenw lajɛ, ka Juda jamana jɛnsɛnnenw lajɛ ka bɔ dugukolo fan naani la. Esayi 11:10-12

O don na, Matigi na gosi ka bɔ baji da la ka taa Misira baji la, ka aw lajɛ kelen kelen, aw Israɛldenw. O don na, burufiyɛba na fiyɛ, mɔgɔ minnu tun labɛnnen don ka halaki Asiri jamana na, ani mɔgɔ gɛnnenw na Misira jamana na, ka Matigi bato kulu senuma kan Jerusalɛm. Esayi 27:12-13

Nka sisan, Matigi min ye i da, Yakuba, ani i dabɔbaa, Israɛl, o ko: «I kana siran, katuguni ne ye i kunmabɔ, ne ye i wele i tɔgɔ la. e ye ne ta ye.» Ni i tɛmɛna ji la tuma min na, ne na kɛ i fɛ. Ni i bɛ taama tasuma cɛma, i tɛna jeni. Tasuma fana tɛna mana i kan.» Katuguni ne ye Matigi i ka Ala ye, Israɛl ka senuma, i Kisibaa. Ikomi i tun ka bon ne ɲɛ kɔrɔ, i kɛra bonyaba ye, ne ye i kanu. I kana siran, katuguni ne bɛ i fɛ, ne na na ni i bɔnsɔn ye ka bɔ kɔrɔn fɛ, ka i lajɛ ka bɔ tilebin fɛ. Ne na a fɔ worodugu fan fɛ ko: Aw ka aw dabila. Saheli fan fɛ: «Aw kana kɔsegin, aw ka na ni ne denkɛw ye ka bɔ yɔrɔ jan, ka ne denmusow lase dugukolo danw ma. Mɔgɔ o mɔgɔ bɛ wele ne tɔgɔ la, katuguni ne y'a da ne nɔɔrɔ kama. ɔwɔ, ne y'a da. Esayi 43:1-7

Aw ye ne lamɛn, aw gunw, aw ka ne lamɛn; Aw ka lamɛnni kɛ ka bɔ yɔrɔ jan. Matigi ye ne wele kabini ne kɔnɔ. a ye ne tɔgɔ fɔ ka bɔ ne ba kɔnɔbara la. A ye ne da kɛ i ko npan nɔgɔlen. a ye ne dogo a bolo dulonnen na, ka ne kɛ jiribolo jɛlen ye. A ye ne dogo a ka bɔgɔdaga kɔnɔ. A y'a fɔ ne ye ko: «Israɛl, i ye ne ka baaraden ye, ne na nɔɔrɔ da ne kan.» O kɔ, ne y'a fɔ ko: «Ne ye baara kɛ fu, ne ye ne fanga tiɲɛ fu, nka ne ka kiri bɛ Matigi fɛ, ne ka baara bɛ ne ka Ala fɛ.» Matigi min ye ne da kabini

ne kɔnɔ ka kɛ a ka jɔn ye, walisa ka Yakuba lasegin a ma, o ko: «Hali ni Israɛl ma lajɛ, ne na kɛ nɔɔrɔ ye Matigi ɲɛ kɔrɔ, ne ka Ala na kɛ ne fanga ye.» A ko: «A ka nɔgɔn ka kɛ ne ka baaraden ye ka Yakuba ka kabilaw lawuli, ka Israɛl ka kabila lakananenw lasegin u cogo kɔrɔ la.» Esayi 49:1-6

Sabu i Dabaga ye i cɛ ye. Kɛlɛcɛw Matigi ye a tɔgɔ ye. ani i Kunmabɔbaa Israɛl ka senuma. Dugukolo bɛɛ ka Ala na wele. Katuguni Matigi ye i wele i ko muso bilalen, dusukasilen ni hakili la, ani kamalennin muso, i banna tuma min na, i ka Ala ko ten. Waati dɔɔnin kɔnɔ, ne ye i bila; Nka ne na i lajɛ ni makariba ye.» Dimi dɔɔnin kɔnɔ ne ye ne ɲɛda dogo i la dɔɔnin; Nka ne na makari i la ni ɲumanya banbali ye, Matigi i kunmabɔbaa ko ten.» Esayi 54:5-8 kɔnɔ

Matigi Ala min bɛ Israɛl ka mɔgɔ gɛnnenw lajɛ, o ko: «Ne na mɔgɔ wɛrɛw lajɛ a fɛ, ka fara a kan.» Esayi 56:8 kɔnɔ

Bɔnɛ ka kɛ pastɛriw ye minnu bɛ ne ka baganmarayɔrɔ sagaw tiɲɛ ani k'u jɛnsɛn! Matigi ko ten.» O de y'a to Matigi Israɛl ka Ala y'a fɔ ne ka mɔgɔw balobagaw ye. Aw ye ne ka sagakulu jɛnsɛn, ka u gɛn ka taa, aw ma taa bɔ u ye. Ne na ne ka saga tolenw lajɛ ka bɔ jamanaw bɛɛ la, ne ye u gɛn ka taa yɔrɔ minnu na. U na den ka caya.» Matigi ko ten.» Jeremi 23:1-4 la

Ɔwɔ, kɛlɛbolow Matigi, Israɛl ka Ala ko minɛn minnu tora Matigi ka so kɔnɔ, ani Juda masakɛ ni Jerusalɛm ka so kɔnɔ. U na taa ni u ye Babilonɛ, u na kɛ yen fo ne ka taa bɔ u ye don min na, Matigi ko ten. o tuma na fɛ, ne na u lamɔ, ka u lasegin nin yɔrɔ in na.» Jeremi 27:21-22 la

Matigi ko ten, ne bɛ miirili minnu kɛ aw la, ne bɛ olu dɔn, hɛrɛ miiriliw, nka juguya miiriliw tɛ, walisa ka laban makɔnɔnen di aw ma. O tuma la, aw na ne wele, aw na taa ne deli, ne na aw lamɛn.» Aw na ne ɲini ka ne sɔrɔ tuma min na aw na ne ɲini ni aw dusukun bɛɛ ye.» Ne na sɔrɔ aw fɛ, Matigi ko ten. Ne na aw lasegin yɔrɔ la, ne ye aw minɛ jɔnya la yɔrɔ min na.» Jeremi 29:11-14 kɔnɔ

Katuguni Matigi ko ten. Aw ka dɔnkili da ni ɲagali ye Yakuba ye, ka pɛrɛn siya kuntigiw cɛma: Aw ka kuma fɔ, ka tanu, k'a fɔ ko: Matigi, i ka mɔgɔw kisi, Israɛl tɔw. A filɛ, ne na u labɔ ka bɔ woroduguyanfan jamana na, ka u lajɛ ka bɔ dugukolo kan, ani fiyentɔw ni senkelenw, muso kɔnɔma ni kɔnɔmaya ɲɔgɔn fɛ. U na na ni kasi ye, ne na u ɲɛminɛ ni deliliw ye, ne na u taama ji bajiw da la sira tilennen fɛ, u tɛna se ka tiɲɛ min na, katuguni ne ye Israɛl fa ye, Efrayimu ye ne den fɔlɔ ye. Siyaw, aw ka Matigi ka kuma lamɛn, ka o fɔ gunw kan yɔrɔ janw na, k'a fɔ ko: Min ye Israɛl jɛnsɛn, o na a lajɛ ka a kɔlɔsi, i ko sagagɛnnaw b'a ka sagaw kɛ cogo min na. Katuguni Matigi ye Yakuba kunmabɔ, ka a kunmabɔ min barika ka bon ni a ye. Jeremi 31:7-11 kɔnɔ

Sisan, Matigi Israɛl ka Ala ko nin dugu in ko la, aw b'a fɔ o dugu ko la ko: «A na don Babilonɛ masakɛ bolo npan ni kɔngɔ ni banajugu fɛ. A filɛ, ne na u lajɛ jamana bɛɛ la, ne ye u gɛn ka taa yɔrɔ minnu na ne ka dimi ni ne ka diminya ni ne ka diminyaba la. ne na u lasegin nin yɔrɔ in na, ne na u sigi hɛrɛ la: U na kɛ ne ka mɔgɔw ye, ne na kɛ u ka Ala ye: ne na dusukun kelen ni sira kelen di u ma, walisa u ka siran ne ɲɛ fo abada, u ni u denw ka ɲumanya kosɔn, u kɔfɛ, ne na layidu banbali kɛ u fɛ, ko ne kana kɔsegin u ma, ka koɲuman kɛ u ye. Nka ne na ne ka siran bila u dusukunw na, walisa u kana bɔ ne la.» Ɔwɔ, ne na nisɔndiya u kosɔn ka koɲuman kɛ u ye, ne na u turu nin jamana in kɔnɔ ni ne dusukun bɛɛ ye ani ne ni bɛɛ ye. Katuguni Matigi ko ten. I ko ne ye nin kojuguba bɛɛ lase nin jama ma cogo min na, ne ye layidu ɲuman minnu layidu ta u ye, ne na olu bɛɛ lase u ma ten. Jeremi 32:36-42 la

Matigi ka kuma nana ne ma tugun, ko: «Mɔgɔ denkɛ, i balimaw, i balimaw, i somɔgɔw ni Israɛl ka so bɛɛ, Jerusalɛm sigibagaw y'a fɔ minnu ye ko: «I yɔrɔ janya Matigi la.» O de kosɔn a fɔ ko: Matigi

Ala ko ten. Hali ni ne y'u fili yɔrɔ jan siyaw cɛma, hali ni ne y'u jɛnsɛn jamanaw cɛma, o bɛɛ n'a ta, ne na kɛ u fɛ i n'a fɔ yɔrɔ senuma fitinin u bɛna na jamana minnu na. O de kosɔn a fɔ ko: Matigi Ala ko ten. Ne na aw lajɛ jama cɛma, ka aw jɛnsɛn ka bɔ jamana minnu na, ne na Israɛl jamana di aw ma. U na se yen, u na a ka ko haramulenw bɛɛ ni a ka ko haramulenw bɛɛ bɔ yen. Ne na dusukun kelen di u ma, ne na hakili kura don aw kɔnɔ. Ne na kabakurun dusukun bɔ u farisogo la, ka farisogo dusukun di u ma, walisa u ka taama ne ka sariyaw la, ka ne ka sariyaw labato, ka u labato, u na kɛ ne ka mɔgɔw ye, ne na kɛ u ka Ala ye. Ezekiɛl 11:14-20

Ne na aw labɔ jama cɛma, ka aw jɛnsɛn ka bɔ jamana minnu na, ne na aw lajɛ ni bolo barikama ni bolo kɔrɔtalen ye, ka dimi bɔn. Ne na sɔn aw ma ni aw ka dumuni duman ye, ni ne y'aw bɔ jama cɛma, ka aw jɛnsɛn ka bɔ jamanaw la, aw jɛnsɛnna minnu kɔnɔ. Ne na saniya aw la siyaw ɲɛ kɔrɔ.» Aw na a dɔn ko ne ye Matigi ye, ni ne nana ni aw ye Israɛl jamana na, ne ye ne bolo kɔrɔta ka o di aw bɛnbaw ma. Ezekiɛl 20:34,41-42

Matigi Ala ko ten. Ni ne ye Israɛl ka so lajɛ ka bɔ mɔgɔw cɛma, u jɛnsɛnnen bɛ minnu cɛma, ka saniya u kɔnɔ siyaw ɲɛ na, o tuma na, u na sigi u ka jamana la, ne ye min di ne ka baaraden Yakuba ma. U na sigi yen lafiya la, ka sow jɔ ka rezɛn nakɔw turu. ɔwɔ, u na sigi ni daŋaniya ye, ni ne ye kiri tigɛ u lamini mɔgɔw bɛɛ kan minnu bɛ u mafiŋɛya; U na a dɔn ko ne ye Matigi u ka Ala ye.» Ezekiɛl 28:25-26

Katuguni Matigi Ala ko ten. A filɛ, ne yɛrɛ, ne na ne ka sagaw sɛgɛsɛgɛ, ka u ɲini. I n'a fɔ sagagɛnnaw bɛ a ka sagaw ɲini don min na, a bɛ a ka sagaw cɛma minnu jɛnsɛnnen don. O cogo la, ne na ne ka sagaw ɲini, ka u kisi ka bɔ yɔrɔ bɛɛ la, u jɛnsɛnna yɔrɔ minnu na sankaba ni dibi don na.» Ne na u labɔ jama cɛma, ka u lajɛ jamanaw la, ka na n'u ye u yɛrɛ ka jamana na, ka u balo Israɛl kuluw kan ba da la, ani jamana sigiyɔrɔw bɛɛ la. Ne na u balo baganmarayɔrɔ ɲuman na, u ka sagaso na kɛ Israɛl kulu janw kan, u na da baganmarayɔrɔ ɲuman na, u na balo baganmarayɔrɔ fasalen dɔ la Israɛl kuluw kan. Ne na ne ka sagaw balo, ne na u da, Matigi Ala ko ten. Min tununna, ne na o ɲini, ka min gɛnna, ne na o lasegin, ka min karilen siri, ne na o barika bonya, nka ne na tulumafɛnw ni mɔgɔ barikamaw halaki. Ne na u balo ni kiri ye. Ezekiɛl 34:11-16

O de kosɔn a fɔ Israɛl ka so ye ko: Matigi Ala ko ten. Israɛl ka so, ne tɛ o kɛ aw kosɔn, nka ne tɔgɔ senuma kosɔn, aw ye min nɔgɔ siyaw cɛma, aw taara yɔrɔ minnu na. Ne na ne tɔgɔba min nɔgɔlen don siyaw cɛma, ne na o saniya. Siyaw na a dɔn ko ne ye Matigi ye, Matigi Ala ko ten, ni ne na saniya aw fɛ u ɲɛ kɔrɔ.» Katuguni ne na aw ta ka bɔ siyaw cɛma, ka aw lajɛ ka bɔ jamanaw bɛɛ la, ka aw lase aw yɛrɛ ka jamana na. O tuma na fɛ, ne na ji sanuman seri aw kan, aw na saniya, ka aw saniya ka bɔ aw ka nɔgɔw bɛɛ la ani aw ka boliw bɛɛ la. Ne na dusukun kura di aw ma, ne na ni kura don aw kɔnɔ, ne na kabakurun dusukun bɔ aw farisogo la, ka farisogo dusukun di aw ma. Ne na ne ni don aw kɔnɔ, ka aw taama ne ka sariyaw la, aw na ne ka kiritigɛlaw mara ka u labato. Ne ye jamana min di aw bɛnbaw ma, aw na sigi o la. Aw na kɛ ne ka mɔgɔw ye, ne na kɛ aw ka Ala ye.» Ezekiɛl 36:22-28

A fɔ u ye ko: «Matigi Ala ko ten. A filɛ, ne na Israɛldenw ta ka bɔ siyaw cɛma, u taara yɔrɔ minnu na, ka u lajɛ fan bɛɛ fɛ, ka u lase u yɛrɛ ka jamana kɔnɔ. Masakɛ kelen na kɛ masakɛ ye u bɛɛ ye, u tɛna kɛ siya fila ye tun, u tɛna tila ka kɛ masaya fila ye tun, u tɛna u yɛrɛ nɔgɔ tugun ni u ka boliw ye, wala u ka ko haramulenw, wala u ka jurumuw si fɛ bɛna kɛ u ka Ala ye. Ne ka baaraden Dawuda na kɛ masakɛ ye u kun na. U bɛɛ na sagagɛnna kelen sɔrɔ. Ne ye jamana min di ne ka jɔnkɛ Yakuba ma, aw bɛnbaw tun sigilen bɛ yɔrɔ min na, u na sigi o la. U ni u denw ni u denw na sigi yen fo abada. Ka fara o kan, ne na hɛrɛ layidu ta u fɛ. o na kɛ layidu banbali ye u ni ɲɔgɔn cɛ, ne na u bila ka u caya, ka ne ka yɔrɔ senuma sigi u cɛma fo abada.» Ne ka fanibugu fana na kɛ u fɛ, ne na kɛ u ka Ala ye, u

na kɛ ne ka mɔgɔw ye. Siyaw na a dɔn ko ne Matigi bɛ Israɛl saniya, ni ne ka yɔrɔ senuma na kɛ u cɛma badaa. Ezekiɛl 37:21-28

O de kosɔn Matigi Ala ko ten. Sisan, ne na Yakuba ka jɔnya lasegin, ka makari Israɛl ka so bɛɛ la, ka keleya ne tɔgɔ senuma kosɔn. O kɔ, u ye u ka maloya ni u ka jurumuw bɛɛ muɲu, u ye ne jalaki, k'a sɔrɔ u sigilen tun bɛ u ka jamana kɔnɔ lafiya la, mɔgɔ si ma u lasiran. Ni ne ye u lasegin jama cɛma, ka u lajɛ ka bɔ u juguw ka jamanaw la, ka saniya u la siya caman ɲɛ kɔrɔ. O tuma na fɛ, u na a dɔn ko ne ye Matigi u ka Ala ye, min ye u bila jɔnya la siyaw cɛma, nka ne ye u lajɛ u yɛrɛw ka jamana na, ka u si to yen tun. Ne tɛna ne ɲɛda dogo u la tun, katuguni ne ye ne ni bɔn Israɛl ka so kan, Matigi Ala ko ten. Ezekiɛl 39:25-29

O bɛɛ n'a ta, Israɛldenw hakɛ na kɛ i n'a fɔ kɔgɔji cɛncɛn, min tɛ se ka suman, wa a tɛ se ka jate. A fɔra u ye yɔrɔ min na ko: ‘Aw tɛ ne ka mɔgɔw ye, a na fɔ u ye yen ko: ‘Aw ye Ala ɲɛnama denw ye. O tuma la, Juda bɔnsɔn ni Israɛl bɔnsɔn na lajɛ ɲɔgɔn fɛ, ka kuntigi kelen sigi u yɛrɛ la, u na bɔ jamana kɔnɔ. Ose 1:10-11 la

Israɛl kununna, sisan u na kɛ siya wɛrɛw cɛma i n'a fɔ minɛn min diyagoya tɛ. U taara Asiri, kungo fali kelenpe. Ɔwɔ, hali ni u ye baarakɛlaw ta siyaw cɛma, sisan ne na u lajɛ, u na dusukasi dɔɔnin kuntigiw ka masakɛ ka doni kosɔn. Ose 8:8-10 la

Yakuba, ne na i bɛɛ lajɛlen lajɛ tiɲɛ na. Siga t'a la, ne na Israɛl tolenw lajɛ. Ne na u fara ɲɔgɔn kan i ko Bozra sagaw, i ko sagakulu minnu bɛ u ka sagakulu cɛma. Mise 2:12

Matigi ko ten, ne na muso jɔlen lajɛ, ka min gɛnna ka bɔ yen, ne ye min tɔɔrɔla, ne na o lajɛ. Min ye a bali ka to, ne na o kɛ siya barikama ye. Mise 4:6-7 kɔnɔ

Siyɔn denmuso, i ka dɔnkili da. pɛrɛn ko: E Israɛl. Jerusalɛm denmuso, i ka ɲagali ka ɲagali ni i dusukun bɛɛ ye.» Matigi ye i ka kiritigɛlaw bɔsi, a ye i jugu gɛn ka bɔ yen, Israɛl masakɛ, Matigi, bɛ i cɛma, i tɛna kojugu ye tun. O don na, a na fɔ Jerusalɛm ye ko: «I kana siran.» Matigi i ka Ala min bɛ i cɛma, o ye sebaaya ye. a na kisi, a na ɲagali i ko la ni ɲagali ye. a na lafiɲɛ a ka kanuya la, a na nisɔndiya i ko la ni dɔnkili ye. Mɔgɔ minnu dusu kasilen bɛ jamalajɛba kosɔn, ne na olu lajɛ, olu minnu bɔra i la. A filɛ, o waati la, ne na i tɔɔrɔbaga bɛɛ labɔ, ka min jɔlen to, ne na o kisi, ka min gɛnna ka bɔ yen, ne na o lajɛ. U maloyara jamana o jamana na, ne na tanuli ni tɔgɔba sɔrɔ u la. O waati la ne na aw lasegin, ne bɛ aw lajɛ waati min na, katuguni ne na aw kɛ tɔgɔ ni tanuli ye dugukolo kan mɔgɔw bɛɛ cɛma, ni ne ye aw ka jɔnya kɔsegin aw ɲɛ kɔrɔ, Matigi ko ten.» Sofoni 3:14-20

Ne na Juda ka so barika bonya, ne na Yusufu ka so kisi, ne na u lasegin u nɔ na. Katuguni ne hinɛ bɛ u la, u na kɛ i n'a fɔ ne ma u fili, katuguni ne ye Matigi u ka Ala ye, ne na u lamɛn.» Efrayimu mɔgɔw na kɛ i ko cɛbatigi, u dusukun na nisɔndiya i ko diwɛn. u dusukun na ɲagali Matigi la.» Ne na sɔgɔsɔgɔ u kosɔn, ka u lajɛ. katuguni ne ye u kunmabɔ, u na caya i ko u cayara cogo min na.» Ne na u dan jama cɛma, u na u hakili jigin ne la jamana janw na. U na ɲɛnamaya kɛ ni u denw ye, ka kɔsegin.» Ne na u lasegin ka bɔ Misira jamana na, ka u lajɛ Asiri jamana na. Ne na u lase Gilead ni Liban jamana la. Yɔrɔ tɛna sɔrɔ u ye.» Zakari 10:6-10

Layidu Kura

U ye ɲɔgɔn sɔrɔ tuma min na, u y'a ɲininka ko: «Matigi, i b'a fɛ ka masaya lasegin Israɛl ma nin waati la wa?» A y'a fɔ u ye ko: « Fa ye waati ni waati minnu bila a yɛrɛ ka setigiya la, o man kan ka aw dɔn.» Ni Senu nana aw kan tuma min na, aw na fanga sɔrɔ. Kɛwalew 1:6-8

Walisa waati dafalen waati la, a ka fɛn bɛɛ lajɛ ɲɔgɔn fɛ Krisita la, sankololafɛnw ni dugukolo kan fɛnw bɛɛ. hali ale la: Efesekaw 1:10

Balimaw, an b'aw deli an Matigi Yesu Krisita nali fɛ, ani an ka ɲɔgɔn lajɛn a fɛ, ko aw kana aw hakili yɛrɛyɛrɛ joona, wala aw kana jɔrɔ, ni hakili la, wala kuma fɛ, wala bataki fɛ i n'a fɔ anw fɛ, i ko Krisita ka don surunyara. Mɔgɔ si kana aw lafili cogo si la, katuguni o don tɛna se, ni mɔgɔ binna fɔlɔ, ni jurumukɛla halakili denkɛ ma jira. Min bɛ wele ko Ala, walima fɛn minnu bɛ bato, olu kɛlɛ, ka a yɛrɛ kɔrɔta ka tɛmɛ fɛn bɛɛ kan. O la sa, a sigilen bɛ Elohim ka Alabatosoba kɔnɔ, i ko Ala. 2 Tesalonikekaw 2:1-4

Apokrifa

O kɔ, Tobiti ye ɲagali delili sɛbɛn k'a fɔ ko: «Ala min ɲɛnama don badaa, a ka masaya ka duba.» Katuguni a bɛ bugɔ, makari bɛ a la, a bɛ jigin ka taa jahanama la, ka lakunu. Aw Israɛl bɔnsɔn, aw ka jɔ a la siya wɛrɛw ɲɛkɔrɔ, katuguni a ye an jɛnsɛn u cɛma. A' ye a ka bonya fɔ yen, ka a tanu ɲɛnamaw bɛɛ ɲɛ kɔrɔ, katuguni ale de ye an Matigi ye, an Fa Ala ye badaa-badaa. A na an bugɔ an ka tilenbaliya kosɔn, a na makari an na ko kura, ka an lajɛ ka bɔ siyaw bɛɛ cɛma, a ye an jɛnsɛn minnu cɛma. Tobiti 13:1-5 la

Yakuba kabilaw bɛɛ lajɛ ɲɔgɔn fɛ ka u ciyɛn ta i ko kabini fɔlɔfɔlɔ. Matigi, makari i tɔgɔ la mɔgɔw ni Israɛl, i ye minnu tɔgɔ da i den fɔlɔw la. Waajulikɛla 36:11-12

Jerusalɛm, i ka i lamini kɔrɔn fan fɛ, ka nisɔndiya min bɛ na i la ka bɔ Ala yɔrɔ, i k'o filɛ. A filɛ, i denkɛw nana, i ye minnu ci ka taa, u bɛ na ɲɔgɔn lajɛn ka bɔ kɔrɔn fɛ ka taa tilebin fɛ Elohim ka kuma barika la. Baruk 4:36-37 kɔnɔ

Jerusalɛm, wuli ka jɔ san fɛ, ka kɔrɔn fan fɛ filɛ, ka i denw lajɛ ka bɔ tilebin fɛ ka taa kɔrɔn fɛ, Senuman ka kuma fɛ, u bɛ ɲagali Ala hakili la. Baruk 5:5 la

Delili kɛra nin cogo la. E Matigi, Matigi Ala, fɛn bɛɛ Dabaga, min ye siran ni barika ye, ni tilennenya ye, ni makaritigi ye, ani Masakɛ kelenpe min ye nɛɛma ye, I kelenpe de ye fɛn bɛɛ dibaga ye, i kelenpe de ye fɛn bɛɛ di, i kelenpe min ye Israɛl kisi ka bɔ tɔɔrɔ bɛɛ la, ka i faw sugandi ka u saniya: I ka saraka sɔrɔ i ka jamana Israɛl bɛɛ ye, ka i yɛrɛ niyɔrɔ mara a saniya. Minnu jɛnsɛnnen don ka bɔ an na, i ka olu lajɛ ɲɔgɔn fɛ, ka baara kɛ siyaw cɛma, ka mɔgɔ mafiɲɛyalenw ni koniyalenw filɛ, ka siyaw k'a dɔn ko e ye an ka Ala ye. 2 Makabew 1:24-27

An jigi b'a kan fana ko Ala min ye a ka mɔgɔw bɛɛ kisi, ka ciyɛn di u bɛɛ ma, ani masaya ni sarakalasebaaya ani yɔrɔ senuma, i ko a ye layidu ta sariya kɔnɔ cogo min na, sɔɔni a na makari an na, ka an lajɛ ka bɔ sankolo jukɔrɔ jamana bɛɛ la ka taa yɔrɔ senuma na, katuguni a ye an kisi gɛlɛyabaw ma, ka yɔrɔ saniya. 2 Makabew 2:17-18

Jaser ni Jubilew

Iburama ka sigi san tan ni duurunan na Kanan jamana la, o min ye Abramu ka san biwolonwulanan ye, Matigi y'i jira Iburama la o san na, a y'a fɔ a ye ko: «Ne de ye Matigi ye min ye i labɔ Uri Kasdim ka nin jamana di i ma ka kɛ i ka ciyɛn ye.» Sisan, i ka taama ne ɲɛ kɔrɔ, ka kɛ mɔgɔ dafalenw ye ka ne ka ci fɔlenw mara, katuguni ne na nin jamana di i ni i bɔnsɔnw ma ka kɛ ciyɛn ye, k'a ta Mitizrayimu baji la ka taa a bila Efrate bajiba la. Yasɛri 13:17-18
Esawu wulila ka segin Yakuba fɛ, ka Ismaɛl denkɛ Nebayoti ka laadilikan bɛɛ kɛ. Isaka ye nafolo minnu to yen, Esawu ye olu bɛɛ ta, niw ni baganw ni baganw ni nafolo ani nafolo bɛɛ. a ma foyi di a balimakɛ Yakuba ma; Yakuba ye Kanan jamana bɛɛ minɛ, k'a ta Misira baji la fo ka taa a bila Efrate baji la, a y'o minɛ ka kɛ a bolo banbali ye, ani a denw ni a bɔnsɔn ye a kɔfɛ fo abada. Yakuba ye kuma minnu sɛbɛn kitabu kɔnɔ, olu filɛ nin ye, k'a fɔ ko: Kanan jamana ni Hetikaw ni Hevitew ni Jebusikaw ni Amɔriw ni Pereziw ni Gɛrɛgasiw ka duguw bɛɛ, siya wolonwula bɛɛ, k'a ta Misira baji la ka taa a bila Efrate baji la. Yasɛri 47:24,27

Musa salen kɔ, Matigi y'a fɔ Nun denkɛ Josue ye ko: «Wuli ka Jurdɛn baji tɛmɛ ka taa jamana la, ne ye min di Israɛldenw ma, i na Israɛldenw kɛ jamana ciyɛn ye.» Aw senw na senna yɔrɔ o yɔrɔ, o bɛɛ na kɛ aw ta ye, k'a ta Liban kungokolon na ka taa a bila Perati bajiba la. Yaser 88:1-3 la

O kɔfɛ, u na kɔsegin ne ma ka bɔ siya wɛrɛw cɛma ni u dusukun bɛɛ ye ani ni u ni bɛɛ ye ani ni u fanga bɛɛ ye, ne na u lajɛ ka bɔ siya wɛrɛw cɛma, u na ne ɲini, walisa ne ka sɔrɔ u fɛ, tuma min na u bɛ ne ɲini ni u dusukun bɛɛ ye ani ni u ni bɛɛ ye. Jubilew 1:14

A y'a fɔ a ye ko: 'Ne de ye Matigi ye min ye i labɔ Kaldekaw ka Uri, ka Kanankaw ka jamana di i ma, i k'a kɛ a ta ye fo abada. Ne na kɛ Ala ye i ni i bɔnsɔn na i kɔfɛ.' O don na, Matigi ye layidu ta ni Abramu ye, k'a fɔ ko: 'Ne na nin jamana di i bɔnsɔnw ma, k'a ta Misira ba la ka taa a bila bajiba la, ka taa a bila Efrate baji la, ka taa a bila Kenikaw ni Kenɛziw ni Kadmonikaw ni Perezikaw ni Refayimuw ni Fakɔrikaw ni Hewitew ni Amɔrikaw ni Kanankaw ni Giragasiw ni Giragasiw ni Giragasiw ni Jebusiw. Jubilew 14:7,18

I ni i bɔnsɔn minnu bɛna kɛ i ye, n'o ye Kanan jamana ye, ne na o di i ma, walisa i ka kɛ a ta ye fo abada, ne na kɛ u ka Ala ye. Jubilew 15:10

Edɛn kitabu minnu ɲinɛna u kɔ

Ne y'a fɔ ne fa Yakuba ye ko: Matigi na Kanankaw minɛ i barika la, ka u ka jamana di i ma ani i bɔnsɔn ma i kɔfɛ. Layidu min bɛ Levi 3:10 kɔnɔ

O kow kɔfɛ, Matigi yɛrɛ (Yesu Krisita) na wuli aw ma, tilennenya yeelen na, aw na segin aw ka jamana na. Aw na a ye Jerusalɛm, a tɔgɔ kosɔn. Aw ka kɛwale juguw barika la, aw na a dimi, ka aw fili a fɛ fo ka se a laban waati ma.Zabulon ka layidu 2:32-35

Aw dɔgɔyalen kɔ ka dɔgɔya, aw bɛ segin ka sɔn Matigi aw ka Ala ma. A na aw lasegin aw ka jamana kɔnɔ, ka kɛɲɛ ni a ka makari caman ye. U selen kɔ u bɛnbaw ka jamana kɔnɔ, u na ɲinɛ Matigi kɔ ko kura ka kɛ Ala ɲɛsiranbaliw ye. Matigi na u jɛnsɛn dugukolo bɛɛ kan, fo Matigi (Yesu Krisita) ka hinɛ na na, cɛ min bɛ tilennenya kɛ ka makari kɛ yɔrɔjan mɔgɔw bɛɛ ye, ani minnu bɛ u kɛrɛfɛ. Naftali ka layidu 1:30-32

Kibaru Duman - Yesu Krisita dɔrɔn de bɛ kisi

A na denkɛ bange, i na a tɔgɔ da Yesu, katuguni ale na a ka mɔgɔw kisi u ka jurumuw ma. Matiyu 1:21

Ala ye diɲɛ kanu kosɛbɛ fo a y'a denkɛ kelenpe di, walisa mɔgɔ o mɔgɔ dara a la, o kana halaki, nka ɲɛnamaya banbali ka sɔrɔ. Yuhana 3:16

Yesu y'a fɔ a ye ko: « Ne ye sira ni tiɲɛ ani ɲɛnamaya ye.» Mɔgɔ si tɛ na a fa fɛ, ni ne barika tɛ. Yuhana 14:6

Kisili tɛ mɔgɔ wɛrɛ la fana, katuguni tɔgɔ wɛrɛ si ma di mɔgɔw ma sankolo jukɔrɔ, an ka kan ka kisi min fɛ. Kɛwalew 4:12

Ne fana ye min sɔrɔ, ne ye o di aw ma fɔlɔ, ko Krisita sara an ka jurumuw kosɔn ka kɛɲɛ ni Kitabuw ye. A su donna, a kununna tile sabanan na ka kɛɲɛ ni Kitabuw ye: 1 Kɔrɛntekaw 15:3-4

An b kunmabli sr ale de la a joli barika la, jurumu yafali sr an na, ka k ni a ka nma nafoloma ye. Efesekaw 1:7 la

Tiɲɛ naani bɛ yen an ka kan ka minnu faamu kosɛbɛ:

1. Ala b'i kanu kosɛbɛ.

A b'a fɛ i ka ɲɛnamaya banbali sɔrɔ sankolo la n'ale ye.
Ala ye diɲɛ kanu kosɛbɛ fo a y'a denkɛ kelenpe di, walisa mɔgɔ o mɔgɔ dara a la, o kana halaki, nka ɲɛnamaya banbali ka sɔrɔ. Yuhana 3:16

A b'a fɛ i ka ɲɛnamaya kɛ ni a ye min ka ca ani min nafa ka bon.
Son bɛ na sonyali kɛ, ka mɔgɔ faga, ka halaki. Ne nana walisa u ka ɲɛnamaya sɔrɔ, walisa u ka ɲɛnamaya sɔrɔ ka caya. Yuhana 10:10

O bɛɛ n'a ta, mɔgɔ caman tɛ ɲɛnamaya nafama sɔrɔ, wa u dalen tɛ a la ko ɲɛnamaya banbali bɛ u bolo bawo...

2. Hadamaden ye jurumut ye a dacogo la. O de y'a to a farala Ala kan.

Bɛɛ ye jurumu kɛ.
K'a masɔrɔ u bɛɛ ye jurumu kɛ, u dɛsɛra Ala nɔɔrɔ la. Romɛkaw 3:23
Sabu wari kanu ye kojugu bɛɛ ju ye... 1 Timote 6:10

Jurumu sara ye saya ye.
Jurumu sara ye saya ye... Romɛkaw 6:23

Bibulu bɛ saya sugu fila fɔ:
• Farikolo saya

I ko a latigɛra mɔgɔw ye ka sa siɲɛ kelen, nka o kɔfɛ kiri na kɛ. Heburuw 9:27
• Alako ta fan fɛ saya walima farali banbali ni Ala ye jahanama kɔnɔ
Nka siranbagatɔw ni dannabaliw ni mɔgɔ haramulenw ni mɔgɔfagalaw ni jatɔyakɛlaw ni subagatɔw ni bolibatokɛlaw ni nkalontigɛlaw bɛɛ na u niyɔrɔ sɔrɔ baji la min bɛ jeni ni tasuma ni kiburu ye. Jirali 21:8 kɔnɔ

Ni hadamaden farala Ala kan a ka jurumu kosɔn, o gɛlɛya fura ye mun ye? Tuma caman na, an b'a miiri ko furaw ye: diinɛ, kɛwale ɲumanw ani kɛwale ɲumanw. Nka fura kelenpe de bɛ bɔ Ala yɔrɔ.

3. Yesu Krisita kelenpe de ye sankolo sira ye.

O ye Ala ka fɔta ye.
Yesu y'a fɔ a ye ko: « Ne ye sira ni tiɲɛ ani ɲɛnamaya ye.» Mɔgɔ si tɛ na a fa fɛ, ni ne barika tɛ. Yuhana 14:6

A ye an ka jurumuw ɲangili dafalen sara.
Krisita fana tɔɔrɔla siɲɛ kelen jurumuw kosɔn, mɔgɔ tilennen tilenbaliw kosɔn, walisa a ka na ni an ye Ala ma, an fagara farisogo la, nka a ɲɛnama don Ni barika la. 1 Piɛrɛ 3:18
An ye kunmabli sr ale de la a joli barika la, jurumu yafali, ka k ni a ka nma nafoloma ye. Efesekaw 1:7 la

Ɲɛnamaya banbali layidu tara a fɛ.
Min dara a denkɛ la, ɲɛnamaya banbali bɛ o tigi fɛ. Min ma da a denkɛ la, o tɛna ɲɛnamaya ye. Nka Ala ka diminya bɛ to a kan.» Yuhana 3:36
Katuguni jurumu sara ye saya ye. Nka Elohim ka nilifɛn ye ɲɛnamaya banbali ye an Matigi Yesu Krisita barika la. Romɛkaw 6:23

4. An ka kan ka da Yesu Krisita la walisa ka kisili sr.

An ka kisili b sr Ala ka nma de la danaya barika la Yesu Krisita la.
K'a masɔrɔ aw kisilen bɛ nɛɛma de barika la dannaya barika la. O tɛ aw yɛrɛw fɛ, o ye Ala ka nilifɛn ye. Efesekaw 2:8-9

Mɔgɔ o mɔgɔ mana Matigi tɔgɔ wele, o na kisi. Romɛkaw 10:13

Jurumukɛla ka delili
I ka nin delili kɛ ni dannaya ye:
Matigi Yesu, barika Ala ye kosɛbɛ i ka ne kanu kosɔn. Ne b a f ko ne ye jurumut ye ani ne b i ka yafa deli. Aw ni ce aw ka aw joli bn ka ne ka jurumuw b sara. Aw ni ce aw ka saya la gengenjiri kan, aw sudon ani aw ka su kununni. Ne dalen b i la ko i ye ne Matigi ni ne Kisibaa ye. Ne sɔnna i ka ɲɛnamaya banbali nilifɛn ma ani ne bɛ ne ka ɲɛnamaya di i ma. Ne dɛmɛ ka i ka ci fɔlenw bɛɛ labato ani ka diya i ɲɛ kɔrɔ. Amiina.

Ni aw ye aw jigi da Yesu Krisita kan, nin kow kɛra aw la:
• Sisan, i ye ɲɛnamaya banbali sɔrɔ Ala fɛ.
Ne cibaa sago filɛ nin ye, walisa mɔgɔ o mɔgɔ bɛ denkɛ ye ka da a la, o ka ɲɛnamaya banbali sɔrɔ. Yuhana 6:40
• Aw ka jurumuw b sara ka yafa u ma. (tɛmɛnen, bi, sini)

Nka nin cɛ, a ye saraka kelen bɔ jurumuw kosɔn fo abada, a y'i sigi Elohim kinin fɛ. Heburuw 10:12
• I ye danfɛn kura ye Ala ɲɛ kɔrɔ. O ye i ka ɲɛnamaya kura daminɛ ye.
O de kosɔn ni mɔgɔ dɔ bɛ Krisita la, o ye danfɛn kura ye. A filɛ, fɛn bɛɛ kɛra kura ye. 2 Kɔrɛntekaw 5:17
• I kɛra Ala den ye.
Minnu y'a minɛ, a ye fanga di olu bɛɛ ma, u ka kɛ Elohim denw ye. Yuhana 1:12

Baara ɲumanw t an ka kisili sira ye, nka o ye an ka kisili dalilu walima den ye.
Katuguni anw ye a ka baara ye, an dara Krisita Yesu la ka kɛwale ɲumanw kɛ, Ala ye minnu sigi ka kɔrɔ walisa an ka taama u kɔnɔ. Efesekaw 2:10
Ala ka barika don i la!

Hakilijigin dɔ kɛra Betani dugu Mariyama kan

Ka to Betani Simɔn kunatɔ ka so, a sigilen tora dumuni na, muso dɔ nana, alabasitiri tulu sumalen kɛsu dɔ tun b'a bolo, min sɔngɔ ka bon kosɛbɛ. a ye kɛsu kari, k'a bɔn a kun na. Dɔw tun bɛ dimi u yɛrɛ kɔnɔ k'a fɔ ko: «Mun y'a to nin tulu tulu tiɲɛna?» Katuguni a tun bɛ se ka feere ka tɛmɛ warijɛ kɛmɛ saba kan, ka di faantanw ma. U ye ŋununŋunu a kama. Yesu y'a fɔ ko: «A' y'a to. mun na aw b'a tɔɔrɔ? a ye baara ɲuman kɛ ne kan. Faantanw bɛ aw fɛ tuma bɛɛ, aw b'a fɛ tuma o tuma, aw bɛ se ka koɲuman kɛ u ye. A sera min na, a ye o kɛ, a nana ka ne su mun ka taa sudon na. Tiɲɛ la ne b'a fɔ aw ye ko nin Kibaru Duman fɔra yɔrɔ o yɔrɔ diɲɛ fan bɛɛ la, a ye min kɛ, o fana na fɔ a hakili jigin ye. Marka 14:3-9 la